

Unió de
Cooperatives
d'Ensenyament
Valencianes

som **COOP**erativa

COOPERATIVES D'ENSENYAMENT, UNA MANERA DIFERENT DE FER ESCOLA

UNIÓ DE COOPERATIVES D'ENSENYAMENT VALENCIANES (UCEV)

La Unió de Cooperatives d'Ensenyament Valencianes (UCEV) és l'entitat que representa i defén els interessos de les cooperatives d'ensenyament de la Comunitat Valenciana. Encara que legalment es va constituir en 1998, va començar el seu camí molt abans com a Secció d'Ensenyament de la Federació Valenciana d'Empreses Cooperatives de Treball Associat (FEVECTA), entitat a què es troba vinculada actualment com a part del moviment cooperatiu de treball de la Comunitat Valenciana.

La UCEV naix amb una clara vocació de representar al cooperativisme d'ensenyament davant dels fòrums educatius, així com d'establir relacions amb les organitzacions empresarials i sindicals del sector. Així mateix, compta entre els seus objectius primordials amb el repte de dinamitzar i estructurar el moviment cooperatiu dedicat a l'educació.

Però, més enllà de la necessària tasca d'estructuració i consolidació del sector en l'àmbit institucional, la Unió de Cooperatives Valencianes d'Ensenyament basa la seua comesa actual en l'establiment d'una estratègia que li permeta liderar una renovació pedagògica al si del sistema educatiu, d'acord amb els principis socials i econòmics del cooperativisme i als valors d'una educació oberta, democràtica i plural.

A la Comunitat Valenciana les cooperatives d'ensenyament estan presents en tots els nivells de l'ensenyament: Educació Infantil, Educació Primària, Educació Secundària Obligatòria, Batxillerat, C.O.U., F.P., Cicles Formatius de Grau mitjà i superior, Educació Especial, Programes de Garantia Social i Estudis Universitaris.

La UCEV s'integra al si de la Unión Española de Cooperativas de Enseñanza (U.E.CO.E), entitat representativa de les cooperatives d'ensenyament de l'Estat espanyol. UE.CO.E es troba representada en diferents fòrums educatius com el Consell Escolar de l'Estat.

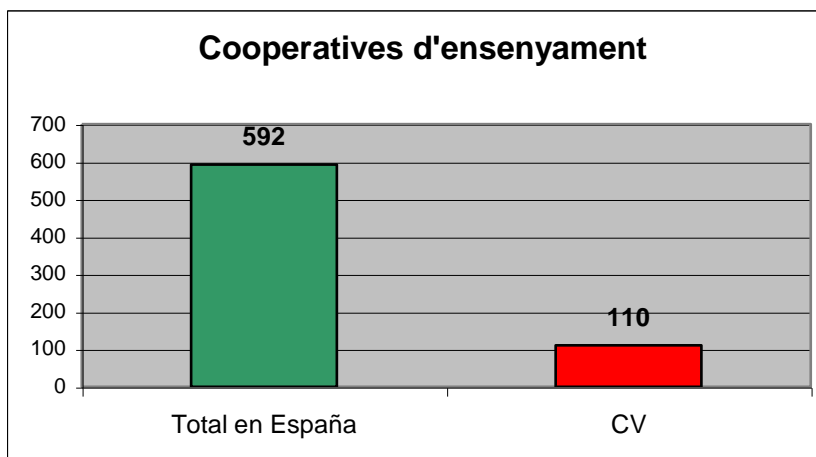
Consell Rector de l'entitat:

Presidència:	Luis Cervellera Martínez (Escola 2 – La Cañada/Paterna)
Vicepresidència:	Carme Albors Orengo (Florida Centre de Formació - Catarroja)
Secretaria:	Jesús Guanter (Escola La Masia - Museros)
Vocalies:	Adriano Aparicio (Juan Comenius - València) Ramón Rodríguez (Martí Sorolla – València) Immaculada López Primo (La nostra Escola Comarcal-Picassent)
Suplent:	Joan Josep Nadal (El Drac – Torrent) Miquel Ruiz (Mestres de la Creu . Coop V. - Mislata)

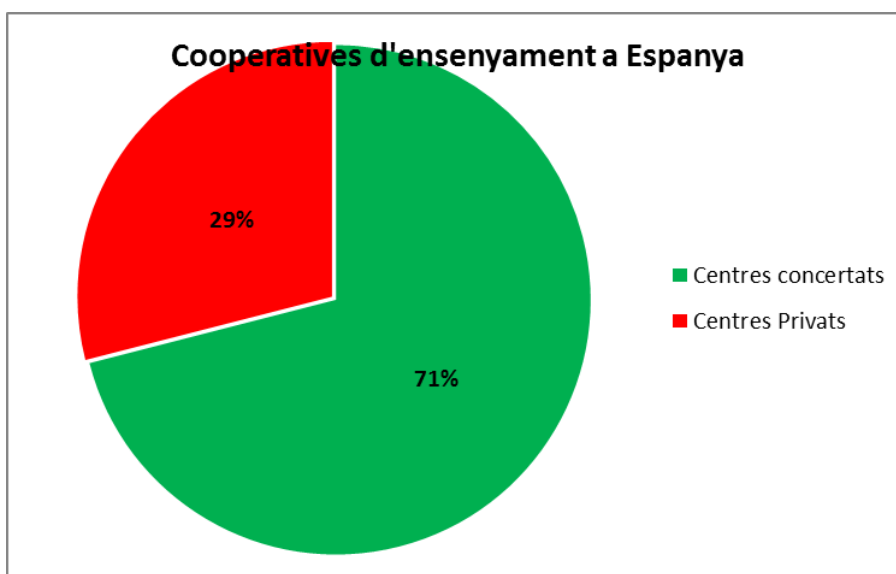
Més sobre UCEV en www.ucev.coop i en les xarxes socials Facebook i twitter.

COOPERATIVES D'ENSENYAMENT, UNA REALITAT CREIXENT

Al nostre país existeixen en l'actualitat 592 cooperatives d'ensenyament, en les que treballen 17.141 persones entre professorat i personal no docent.

Més de 170.000 famílies espanyoles porten als seus fills a alguna de les cooperatives d'ensenyament existents. En total, són 260.700 els alumnes escolaritzats en aquestes cooperatives. Un poc més de 25.000 de la Comunitat Valenciana. La distribució d'aquests centres entre privats i concertats és la següent:

LES COOPERATIVES D'ENSENYAMENT DE LA COMUNITAT VALENCIANA

A la Comunitat Valenciana existeixen **110 cooperatives d'ensenyament**. En el 90% dels casos, són centres d'ensenyament concertat o, com en el cas de les escoles infantils, reben finançament públic de les administracions locals i autonòmica. Del total de cooperatives dedicades a l'ensenyament, 100 són cooperatives de treball associat (els socis són els treballadors de la cooperativa), 7 són cooperatives de pares (els socis són els progenitors dels alumnes) i 3 són cooperatives mixtes (combina els dos models societaris).

El 54,5% d'aquests centres d'ensenyament es dedica a l'educació primària, ESO, Batxillerat, Cicles Formatius i formació universitària i el 45,5% són centres d'educació infantil.

Per províncies, la major part de cooperatives es concentra en la província de València amb el 74'8%, seguida d'Alacant amb un 15'5% i Castelló amb un 9'7%.

Creació d'ocupació:

Unes 2.200 persones treballen en una cooperativa d'ensenyament en la Comunitat València. D'elles, un 62% són dones i el 38% són hòmens. D'aquest col·lectiu, un 64% són socis de la cooperativa i la resta són treballadors, majoritàriament amb caràcter estable.

Les cooperatives d'ensenyament, com a cooperatives de treball associat, es distingeixen per la seua capacitat per a crear ocupació estable, i és que el percentatge d'ocupació fixa sobre l'ocupació total d'aquest tipus de cooperatives és molt superior al d'altres fórmules empresarials.

Sens dubte, quan el personal docent té una relació societària amb la cooperativa d'ensenyament o, en els casos dels no socis, exerceix el seu treball en condicions estables, fa que el projecte educatiu del centre siga el seu propi projecte, per la qual cosa l'interés en la labor educativa es maximitza, repercuteix indefectiblement en la qualitat de l'ensenyament i en l'ambient que transcendeix en l'escola i contribueix a ser coherents amb els valors que les cooperatives d'ensenyament volem transmetre als nostres alumnes.

Origen històric:

Les primeres cooperatives d'ensenyament es van crear a la Comunitat Valenciana en els anys 70 sota la forma de cooperatives de consumidors. Els seus promotors eren grups de pares i mares i, més tard, també de mestres, desitjosos d'un tipus d'educació diferent de què oferien l'escola estatal i les escoles religioses existents.

A més, s'afegia la voluntat que la llengua i la cultura valencianes tingueren una cabuda normalitzada en l'ensenyament.

A finals dels 70 es va produir un altre procés de creació de cooperatives escolars amb una motivació diferent. Amb la implantació de l'EGB, l'Administració exigia als centres privats una sèrie de requisits (espais, titulació del professorat, etc.) per a rebre subvencions públiques. Alguns empresaris no van poder o no van saber adaptar-se als canvis i van decidir tancar. En molts d'aquests casos, davant la necessitat d'assegurar els llocs de treball dels docents i la demanda insatisfeta de places escolars, els seus treballadors es van fer càrrec dels centres sota la fórmula cooperativa.

A partir dels anys 80 sorgiria un altre tipus de cooperatives. L'escola pública havia millorat sensiblement i els grups de renovació pedagògica portaven allí les seues propostes. No obstant això, l'escola estatal continuava sent insuficient per la falta de places escolars en zones d'expansió urbana, per la demanda d'ocupació dels nous llicenciats i per les dificultats per al desenvolupament de projectes pedagògics d'equip entre els docents-funcionaris que arribaven als centres per concursos de trasllat.

Va ser en eixe moment quan no pocs grups de professorat amb idees comunes sobre el que havia de ser l'escola i la pedagogia es van associar sota la fórmula cooperativa, adoptant un projecte educatiu propi. Les escoles que es van crear com a conseqüència d'aquest procés eren centres moderns, que van suposar una forta inversió inicial i un endeutament elevat. Es van establir en zones urbanes en expansió necessitades de places escolars, sota la protecció de concerts amb l'Administració.

En definitiva, es pot dir que les cooperatives d'ensenyament naixen per diverses vies, encara que sempre relacionades amb la millora de la qualitat de vida del personal docent i dels diferents col·lectius implicats, així com amb la millora de la qualitat de l'ensenyament.

Trets generals del model educatiu:

- Les cooperatives dedicades a l'ensenyament es basen en un concepte de l'educació en el més ampli sentit del servei educatiu, que fa que tinguen una marcada orientació al client i a les necessitats del seu entorn, alhora que una **preocupació per mantindre un nivell elevat de qualitat**. Aquest factor condiciona el seu interès per la **renovació pedagògica i el reciclatge i formació continuus del professorat** (són les cooperatives que més temps i recursos destinen a formació).
- Les cooperatives d'ensenyament posseeixen una **vocació d'escola pública**, concebuda com un projecte integrador i de participació de tota la comunitat escolar.

- El procés educatiu es construeix sobre criteris basats en la **coeducació i la igualtat** de sexes (llenguatge, gestos i actituds no sexistes), races, cultures i/o religions. S'intenta transmetre el respecte a la diferència, el valor de la convivència i un comportament basat en el diàleg i la reflexió.
- En les escoles cooperatives, el concepte d'ensenyament és alguna cosa més que la transmissió i aprenentatge d'unes matèries. Dins del moviment de renovació pedagògica, les cooperatives d'ensenyament s'emmarquen en un tipus d'escola que compta entre les seues prioritats oferir als seus alumnes **una educació global**, la qual cosa implica la renovació, la innovació pedagògica i la preocupació per arribar a un concepte de cultura en el més ampli sentit del terme.
- El **model empresarial i educatiu** de les cooperatives d'ensenyament propicia la participació activa de tota la comunitat escolar (pares, mares, alumnat, professorat i personal no docent) en la presa de decisions i en el disseny o desenvolupament de les activitats del centre.
- Estan **vinculades al seu entorn i a la seua comunitat**. I també estan compromeses amb el seu medi social i natural, amb el desenvolupament i divulgació de les característiques lingüístiques i culturals pròpies.

PROJECTES PEDAGÒGICS

DECLARACIÓ EDUCATIVA:

Les cooperatives d'ensenyament som escoles amb vocació de servei públic i gestió cooperativa, o el que altres denominen la tercera via entre l'escola pública i la privada. Aquesta circumstància ens confereix un estatus particular dins del mapa educatiu, i, per això, desitgem formar part del debat educatiu amb veu pròpia perquè la nostra veu es senta.

Per aquesta raó, i perquè ens preocupa el que ocorre al nostre voltant i ens sentim en l'obligació de tractar de contribuir a millorar les coses, ens hem proposat eixir cada any a la palestra per a fer pública una DECLARACIÓ EDUCATIVA sobre els temes que pensem que precisen d'un major debat i reflexió.

Amb aquesta iniciativa pretenem complir amb un doble objectiu: que es visualitze la particular manera de fer escola de les cooperatives d'ensenyament i formar part del debat educatiu que té hui lloc a la Comunitat.

Cada declaració educativa és fruit de la reflexió, el treball conjunt de molts mestre, educadors i educadores, fruit de l'experiència, dels èxits i, també, de l'aprenentatge que es deriva dels fracassos. I sempre amb el compromís que siguen constructives i un estímul per a la reflexió i el debat.

1ª Declaració educativa (2009): Titulada "**LA SOCIETAT ACTUAL NECESSITA UNA ESCOLA INCLUSIVA**", planteja les formes i dificultats existents a l'hora d'abordar la diversitat de l'alumnat en les aules.

2ª Declaració educativa (2011): Titulada "**LA SOCIETAT NECESSITA UNA ESCOLA PLURILINGÜE**", planteja la necessitat abordar l'ensenyament de diverses llengües com un requisit imprescindible hui en dia, contemplant l'accés natural dels valencians al bilingüisme com una gran oportunitat.

3ª Declaració educativa (2012): Titulada "**LA SOCIETAT NECESSITA MESTRES ÈTICAMENT COMPROMESOS**", versa sobre el compromís i la preparació del col·lectiu docent que necessita hui l'escola.

4ª Declaració educativa (2013): Titulada "**LA SOCIETAT NECESSITA CENTRES EDUCATIUS COMPROMESOS AMB EL FUTUR**", ofereix la visió de les cooperatives d'ensenyament sobre els aspectes fonamentals sobre els quals ha de pivotar l'autonomia dels centres per millorar la qualitat de l'ensenyament de tot l'alumnat.

5ª Declaració educativa (2014): Titulada "**LA SOCIETAT NECESSITA ESTIMAR L'EDUCACIÓ INFANTIL**", dedicada a la importància i reptes d'aquesta etapa, amb especial atenció al valor i al caràcter educatiu de l'etapa 0-3.

6ª Declaració educativa (2015): Titulada "**LA SOCIETAT NECESSITA UNA FORMACIÓ PROFESSIONAL PER A LA VIDA**", amb l'objectiu d'aconseguir persones competents al llarg de la vida i evitar l'abisme entre el marc d'ensenyament i la vida professional.

VIATGES D'INTERCANVI:

Amb l'objectiu d'aprendre d'altres experiències educatives i empresarials, la UCEV organitza viatges d'estudi a altres comunitats autònomes per a donar l'oportunitat a les cooperatives valencianes de conèixer altres contextos educatius i maneres de treballar. Fins ara s'han realitzat tres viatges d'intercanvi a Euskadi, Catalunya i Andalusia.

NIT DE LES COOPERATIVES D'ENSENYAMENT:

Amb el propòsit de construir nous espais per a l'intercanvi d'experiències i bones pràctiques amb les que continuar enriquint els nostres projectes educatius, sorgeix en 2006 *La Nit de les Cooperatives Valencianes d'Ensenyament*.

La Nit de les Cooperatives Valencianes d'Ensenyament, que se celebra cada dos anys, és també un espai per a l'anàlisi i l'autocrítica, de manera que s'estimule i recolze als nostres equips docents per a incorporar de manera estable i sistemàtica un sistema de millora contínua capaç de respondre a les necessitats actuals de la societat des dels valors del cooperativisme.

Des de la seua creació, la UCEV ha celebrat cinco edicions d'aquesta trobada educativa:

1ª Edició (2006): celebrada en La nostra Escola Comarcal (Picassent), va abordar el tema de l'aprenentatge cooperatiu.

2ª Edició: Celebrada en 2008 en el Col·legi Grans i Menuts (Castelló), va estar dedicada a la necessitat d'innovar en l'ensenyament, aprofundint en quatre aspectes fonamentals de l'educació: la qualitat, la innovació metodològica, l'ús de les noves tecnologies i la intercooperació.

3ª Edició: Celebrada en 2010 en el Col·legi Gregori Mayans (Gandia), va versar sobre la millora del rendiment escolar.

4a edició (2012): Celebrada en l'Escola Gavina (Picanya) i dedicada en aquesta ocasió a l'atenció a la diversitat, el plurilingüisme i l'ensenyament de l'emprenedoria.

5ª edició (2014): Celebrada en el Col·legi Juan Comenius (València) sobre innovació educativa, aprenentatge cooperatiu, foment de l'emprenedoria des de l'aula i la intercooperació.

COMISIÓ D'ORIENTADORS/ES:

La Comissió d'Orientadors/es d'UCEV és un grup estable que es troba en funcionament des del curs 1996/97. Està integrat pel personal especialitzat dels centres (psicòlegs/gues i pedagogs/es) que desenvolupa la seua activitat en els Departaments d'Orientació dels centres.

Funciona com a una comissió de treball i una vegada al mes es reuneix per a treballar de manera coordinada en la posada en comú, reflexió i millora dels aspectes directament relacionats amb el treball d'orientació acadèmica i professional de l'alumnat, l'atenció a les seues problemàtiques acadèmiques o individuals, així com de prevenció de situacions de fracàs escolar.

La comissió ha treballant aspectes de millora relacionats amb temes com:

- L'atenció a la diversitat i la inclusió de l'alumnat amb NEE.
- Prevenció del fracàs escolar.
- La gestió de les emocions dins de l'aula per part del professorat.

PROJECTES EMPRESARIALS

FOMENT DE L'ESPERIT EMPRENEDOR EN L'ESCOLA:

La UCEV ha iniciat una nova línia de treball per a impulsar l'ensenyament de la cultura emprenedora en les cooperatives d'ensenyament. Un nou projecte que pretén posar en marxa amb el suport i col·laboració de la Federació Valenciana d'Empreses Cooperatives de Treball (FEVECTA) amb l'objectiu d'ensenyar a emprendre des de l'escola als emprenedors del futur.

Ja hi ha cooperatives d'ensenyament que porten desenvolupant des de fa alguns anys diferents projectes i experiències en aquest àmbit per a introduir el foment de l'esperit emprenedor en els diferents nivells de l'ensenyament, d'una manera transversal.

Ara, el que es proposa la UCEV és impulsar aquest àmbit al si de l'entitat per a aprofundir en aquesta via d'una manera més exhaustiva i coordinada.

PROJECTS D'INTERCOOPERACIÓ:

La UCEV recolza el treball en xarxa i els projectes de cooperació empresarial que estan sorgint al si del sector cooperatiu d'ensenyament amb l'objectiu d'aprofitar sinergies i recursos que revertisquen en una major visibilitat i excel·lència dels nostres centres.

Els grups i iniciatives més destacats en aquest àmbit són:

- **Grup Akoe Educació:** Integrat en l'actualitat per nou cooperatives valencianes, naix amb el plantejament de ser un grup educatiu dinàmic, amb capacitat per a consolidar els projectes dels diferents integrants del grup a nivell empresarial, cooperatiu i formatiu, possibilitant el seu desenvolupament mitjançant la utilització de recursos comuns basats en les competències de totes i cada una de les cooperatives que la formen.

Akoe naix amb la voluntat de sumar. L'orientació bàsica del grup és treballar en l'aspecte empresarial, tant des de cada una de les empreses individuals com dels seus projectes conjunts, amb la profunda intenció d'incrementar la capacitat conjunta d'influència en la societat valenciana, potenciant la posició de lideratge en el món educatiu i cooperatiu. Els seus membres tenen els seus sistemes de gestió sotmesos a un control democràtic, són professionals de provada eficàcia i compten amb sòlides organitzacions.

En l'actualitat, els centres que formen grup Akoe estan integrats per un total de 450 socis i sòcies de treball i prop de 300 persones més que ocupen llocs de treball

estables; presten serveis educatius a més de 9.000 alumnes i posseeixen un volum de facturació total d'uns 30 milions d'euros.

- **Ninos, Gestió Educativa:** és una cooperativa valenciana, dedicada a la gestió d'Escoles Infantils municipals, de la que forma part Florida Centre de Formació, cooperativa amb més de 30 anys d'experiència en el sector educatiu. A més, Ninos compta entre els seus associats amb: Grup ASCES, Akoe i FEVECTA.

La missió de Ninos és oferir un servei de qualitat en l'etapa de 0 a 3 anys amb la tasca fonamental d'afavorir i aconseguir un òptim desenvolupament afectiu i ple de les xiquetes i xiquets. Pretenent donar resposta a les necessitats educatives i socials de les famílies, mitjançant la prestació de serveis sota la fórmula cooperativa.

Ninos compta amb una xarxa de 15 Escoles Infantils, repartides per la comunitat valenciana i que ofereixen en conjunt més d'1.600 places escolars per a xiquetes i xiquets entre els 0 i els 3 anys.

- **Plataforma en defensa de l'ensenyança infantil de 0 a 3:** Davant de la voluntat manifestada per una bona part de centres d'ensenyament infantil de dotar-se d'una estructura estable de trobada, reflexió i defensa d'interessos comuns, en els últims mesos aquest sector empresarial valencià ha creat una associació que compta des del primer moment amb el suport de la UCEV.